

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Decimooctavo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

sabbatismus iam non est necessarius, neque preceptus, nisi ad versum dei descendendum & orandum. DECIMOSEPTIMO.

¶ Spiritus sabbatismus, quem deus in hoc precepto praecepit, est, ut non solum labores & officia omittamus, sed multo magis ut permittamus dumtaxat deum in nobis operari, nihil proprium in omnibus nostris viribus operantes. Quod autem hoc fit, sic fit. Homo peccatis corruptus, habet multum mali amoris & studij ad omnia peccata, & ut scriptura ait. Gen. 8. cum facta cogitatio cordis intenta est ad malum omni tempore, hoc est ad superbiam, inobedientiam, iram, odium, avaritiam, impudicitiam, & in summa summarum, in omnibus quae vel agit vel omittit magis querit suam commoditatem & voluntatem quam dei gloriam, & sui proximi. Ideo omnia eius opera, omnes eius cogitationes, omnis eius vita est mala & non diuina. Ut igitur deus in eo operetur, oportet omnia haec vicia & malitias perire & euelli, ut hic nascatur requies & cessatio omnium operum nostrorum, cogitationum, & verborum, & vitae, ut in posterum in nobis, ut Paulus ad Gal. 1. dicit, non nos, sed Christus in nobis uiuat, operetur, & loquatur. Id vero non fit delicatis diebus, sed hic vis facienda est naturae, & permittendum ut ei vis fiat. Hic enim incipit pugna inter spiritum & carnem, hic spiritus reluctatur irae, voluptati, superbiae. Carne volente in voluptate, honoribus & ocio & tranquillitate diffuere. De quo Paulus ad Gal. 5. Qui Christi sunt carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs. Hic ergo sequuntur bona opera, ieiunare, vigilare, laborare, de quibus nonnulli adeo multa dicunt & scribunt, interea tamen neque principium neque finem eorum scientes, Ideoque & nos in penitentia de his dicemus.

DECIMO OCTAVO.

¶ Sabbatismus autem ut operibus nostris cessantibus, deus solus in nobis operetur, perficitur duobus modis. Primo per nostram propriam exercitationem. Secundo per alienam externamque exercitationem vel agitationem. Nostra igitur exercitationem sic oportet esse institutam & instructam, ut primo videntes quod sit nostra caro interea, nisi quis sensus, voluntas, & cogitationes nos irriter, eis resistentes non obsequamur. Sicut Sapiens dixit, Eccles. Post concupiscentias tuas ne eas. Et Deut. 12. Quod precipio tibi hoc tamen facito, domino, nec addas quicquam nec minuas. Hic oportet hominem omnes habere in usu perpetuo, quas Dauid orauit, dicens: Domine deduc me in viam mandatorum tuorum, & non in avaritiam. Item, Vias tuas demonstra mihi, & semitas tuas edoce me. Item, Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moueantur vestigia mea. Et eiusmodi multas, quas omnes haec oratio complectitur, Adueniat regnum tuum. Nam concupiscentiarum sunt tam multae, tam multiplices, interdum suggestione mali

Sabbatismus
vocatio operum
naturae nostrae, & diuina
opera pati.

Columna,
Nubis,
& ignis,

Exercicia
carnis,

spiritus, ita subiles, & speciose, ut impossibile sit homini seipsum regere in sua via. Relinquat igitur homo manus & pedes, sese dei imperio permittens, sua ratione nihil confisus, ut Hieremi dicit. Domine scio quod via hominis non est in manu eius. Hoc enim figuratum est, quando filius Israel egressus Aegypto, nulla via, nullus cibus, nullus potus, nullum fuit auxilium. Ideo deus eos precedebat die nube clara, noctu vero columna ignea, alens eos coelitus manna, ita conseruans eorum calcametra & vestes ut non attererentur, sicut legitur in libris Mosi. Itaque oramus: Adueniat regnum tuum, ut tu nos regas, & non nos nosipsos. Neque enim quietum in nobis est periculosius propria nostra & voluntate & ratione. Et hoc est primum & summum dei in nobis opus, & optima exercitatio nostra opera omittendi, vacuos, liberos & ociosos, & a voluntate & a ratione, feruari, & sese deo in omnibus committere, praesertim ubi spiritualia & bona apparent.

DECIMONONO.

Hoc sequuntur exercitationes carnis, ad interim das eius voluptates malas & crassas, ad ocium & quietem faciendam. Quas oportet a nobis ieiunijs, vigilijs, & laboribus, occidi & sedari. Ex quo fundamento discimus quantum & quare ieiunare, vigilare, & laborare debeamus. Sunt enim procul dolor multi coecorum hominum, suas abstinentias, ieiunia, vigilijs, labores, hoc tantum nomine exercentium, quod existimant esse bona opera, & illis seculum multa promereri. Ideo procedentes eiusmodi interdum tam multa faciunt, ut interim sicut corpora sua perdunt, ita capita in demeritiam agunt. At longe coeciores sunt hi, qui ieiunia non solum ut illi secundum multitudinem vel longitudinem metiuntur, sed etiam secundum cibos, rati multo melius esse si non vescantur carne quadrupedum, ovis aut butyro. Hos vincunt qui ieiunia secundum sanctos indicant, & iuxta dies eligunt, hic feria quarta, ille sabbato, hic S. Barbarae, ille diuo Sebastiano, & deinceps. Hi omnes in ieiunio nihil aliud querunt nisi opus in seipso, quo facto, arbitrantur bene factum. Hic enim prudens pretereo, non nullos sic ieiunare, ut tamen ad ebrietatem potent, non illos vero ita opulenter piscibus, & alijs epulis vescentes ieiunare, ut multo minoris carne quadrupedum, ovis, & butyro vescerentur. Nam eiusmodi ieiunare, non est ieiunare, sed & ieiunium & deum derisum habere. Ideo permiserim eligi a quoque dies, cibos, multaque diuina ieiunandi, pro suo arbitrio, modo ne ibi subsistat. Sed obseruet suam carnem, cui pro eius ferocia & perulentia ieiunia, vigilijs, & labores imponat, neque plura, siue Pontifex, ecclesiae, Episcopus,